

פרק ראשון

מפורת ה"ש"ם עם הוספות

ו-זוז הוויס פ' נכהלה מזמן (ג) לכלי
לכון דה"כ זקט להפקיד ממון חיילו
ונמצל מימון הילג ה"כ הוויס צמקוס
רכ עדות זקר העדתי וזוז השומנו
סניין להצתה יט לפלץ (ד) כלהמר
עדות זקר העדתי סותר עדותו
וילג ציינט כי תורת הזומה כי היס
דוחציריו ותריד בה כל רחינייה התי

יקומין רישׁוֹת

ככה קתל מת לזריו ות"כ היה סנייט
זוממיין ומצעמים ממוון:
כיצד שמיין. הותו זכות צץ לו
לבעל כתוגתה דמה^י טהית
תמתיו יותר מהס גראה נפי טהית
מושג הותו יפי כה צץ לו לבעל
במה טהית תמתיו נבי' לריכס הטהיל
הס ימכור לטהיל זכות פיקו טהס
מיתה יילצנה וטהני הוה יקננה מהצעתו
זכות פיקה טהס מתהלהן הוא תתגרת
טהיה תמכור לו זדים מועטיס
יענען זה יפה כה זכותו יותר
מהם (ה) למכור הוה זכות פיקו יכול
זהלי טהית כתוגתה ק' מנה חס צה
למכור זכות פיקו יtan לו בלוקה נ'
מנה נמלת זכות לבעל כמה הוה^י
במה טהיה תמתיו עולה נ' מנה
בדרכ זכה זכותו ק' מנה נפי טהין זכות
עליה זכותו ק' מנה נפי טהין זכות
פיקה זוח זכו זכות פיקו מלה
טהיה מומזק ועומד והיה מהמלך
גוציניג ועוד טהו הוכל תמיד פירות
הקלקע השמייל כתוגתה ולג היה
ילכך כטהו^י מוכר זכות פיקו נ'
מנה טהה מוכלת זכות פיקה הן
לבעל הן ניהיל צמ' מנה הלי נ'
טיקנה מהצעתו זכות פיקה טהיה
לו כל הכתוגה צל ק' מנה צמ' מנה
וטהיה נදרך זה עולה יפי כה זכות
לבעל כמה טהיה תמתיו נמ' מנה
לדפイラטי ולכך מצעי לייה יכול טמיין
הדים רובה ליתן זכות פיקה דהיאנו
מנה יצלמו בכל האהיל (ו) מפקידין
טהלי הי ממייצין הותו כל הכתוגה
וי הומדין כמה הדים רובה ליתן טהס
טמיין טהה הו לדמהה ה ה מהלין
לש כל הכתוגה מוץ מזוכות פיקה
ויתס כולי התי דטהה ה טהיה תמכור לו

יְהוָה תִּרְאֵל

הנה ש"ק הומדיין כמה מלה רול
במפק שהס מתגלמן הוא מתגלא
ולב זכמיין צית דין זכות ספיקו ויתנו לו:
י' שגירש אשתו וכו'. ויה'ת ולימינו
דין להקה ויל' למיili סמעה דיבר
ונונה[¶]) ועוד ייל' סהומלת גירסתני
כליס ויה'ג להמלין להקה סהמלה
יאיכא לילכה עדיס האל סייכא להילכה
פלק להקה סנתה למלה (ז' נג):
חיכוך
שי' מפקידין הותו צעדותן מלך כל
יה ידעו שהיו לה נקי מלוג ויהי
יזוריית הומדיין הות טוצתה הנחתה
תון בכתובתה שהס ייחד לה קרקע
מפקידין הותו הילג זכות ספיקו
זה מלי עטמא לרע מפקה לפלייג:
והע'ג

מו שנייהן. אבל אם הוזמו כוון משלמין כל אחד לפי חלקו דתנן משלשין ידו שהייב מלוקט וنمצאו זוממים כל אחד לוכה: מתני' מעידנו את איש כתובתה והלא בין היום בין למחר סופו ליתן לה כתובתה אומדין שאמ נתאלמנה או נתגרשה ואם מתה יירשנה בעליה: כיצד שמיין. ג אמר באשה. אמר רב פפא באשה ובכתובתה. פי' כשם שהיעידו עליה זוממין אין משלמין לה כל כתובתה אלא לפי טובת הנאת כתובתה כאשר ט). הלכה חרש שוטה וקטן פגיעתן רעה כר' כן בכאן משלמין לאיש לפי כתה מן הבועל ואם נתאלמנה או נתגרשה תגביה כתובתה ואבדו מעות הקונה ל מה שיירש כתובת אשתו לכשתמות והיא תחתיו כענין שפירשנו למללה). הושעיא אמר בדעת האשא אומדין ושמין בכמה תתרצה אשא זו שתמכור יעיל בר חמא ורבו עליינו: ורבו היברנו מי ברבא וויינמי גהאי:

בָּאֹמֶר עדות שקר העז
המלך הכי מצלב
צעדותו ולה נלהה דהה ליתה
פלווי עמו כי תס נך יא
ו"ג כיינו לדה געצה מעצה
משלשים במזון. הא צלאה
ת דין געצען צלייך ציניאן
נמי ההי מצלצין ליינדה

מֵאַיִן נִיהוּ דְלָא עָשׂוּ מִעְשָׁה הַיְינָה דַרְבָּה אִימָא
וּכְנָן אָמַר ר' גַּנְזִיר אָמַר ר֔ב יְהוּדָה אָמַר ר֔ב עַד זָוָם
מִשְׁלָם לְפִי חֲלֻקָו מֵאַיִן מִשְׁלָם לְפִי חֲלֻקָו
אַיִלְמָא דַהֲאִי מִשְׁלָם פָלָגָא וַהֲאִי מִשְׁלָם
פָלָגָא תְנִינָא^ט מִשְׁלָשִׁין בְּמִזְמָן וְאַיִן מִשְׁלָשִׁין
בְמֶלֶךְתָּא לְאַלְא כְגֹון דָאִיתָזָום חַד מִינִיה
דְמִשְׁלָם פָלָגָא דִידִיה וְמַיִ מִשְׁלָם וְהָא תְנִינָא
^ט אַיִן עַד זָוָם מִשְׁלָם מִזְמָן עַד שִׁיזְוָמוּ שְׁנֵיהם
אָמַר רְבָא בָאָמַר עֲדוֹת שְׁקָר^ט הַעֲדָתִי כָל
כְמִינָה^ט אַכְיוֹן שְׁהָגִיד שָׁוב אַיִן חֹזֶר וּמְגִיד
אַלְא בָאָמַר הַעֲדָנוּ וְהַזְמָנוּ בְבֵד פְלוֹנִי כִמְאָן
דְלָא כְרָע דְאַיִן כְרָע^ט הָא אָמַר אַפְ אַיִן מִשְׁלָם
עַפְ עַצְמוֹ אַלְא בָאָמַר הַעֲדָנוּ וְהַזְמָנוּ בְבֵד
פְלוֹנִי וְהַזְמָנוּ מִזְמָן ס"ד אָמַינָא כְיוֹן דְלְחָבְרִיה
לֹא מֵצִי מְחִיב לִיה אִיהוּ נִמֵּי לֹא מְחִיב קְמָל:
מִתְגַּנִּי^ט מַעֲדִין אָנוּ אֶת אִישׁ פְלוֹנִי שְׁגִירֵשׁ אֶת
אַשְׁתוֹ וְלֹא נְתַן לָהּ כְתֻובָתָה וְהַלָּא בֵין הַיּוֹם
וּבֵין לְמַחְרֵךְ סָופּוֹ לִיתְנַן לָהּ כְתֻובָתָה^ט אָומְדִין
כַּמָּה אָדָם רֹצֶחֶת לִיתְנַן בְכְתֻובָתָה שֶׁל זו שָׁאָם
נְתַאֲלִמָּנָה אוֹ נְתַגְּרִשָּׁה וְאִם מִתְהָ יִרְשָׁנָה
בָעָלה: גַּמְ' כִּיצְדֵּק שְׁמֵין אָמַר ר֔ב חַסְדָא בְבָעָל
ר֔ב נְתַן בָּר אֹשְׁעִיא אָמַר בָאָשָׁה אָמַר ר֔ב
פְפָא^ט בָאָשָׁה וּבְכְתֻובָתָה^ט: מִתְגַּנִּי^ט מַעֲדִין אָנוּ
בָאִישׁ פְלוֹנִי שְׁהָוָא חִיבָרָיו אַלְפּ זָוּ עַל
מַנְתָ לִיתְנַן לוּ מִכְאָן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם וְהָוָא אָמַר
מִכְאָן וְעַד עַשְׂרֵן שָׁנִים^ט יְאָמְדִים כַּמָּה אָדָם
רֹצֶחֶת לִיתְנַן וַיְהִי בְיַדוֹ אַלְפּ זָוּ בֵין נְתַנֵּן מִכְאָן
וְעַד לְ יוֹם בֵין נְתַנֵּן מִכְאָן וְעַד עַשְׂרֵן שָׁנִים:
גַּמְ' אָמַר ר֔ב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוֹאֵל הַמְלָוה
אֶת חֲבִירוֹ לְעַשֵּׂר שָׁנִים שְׁבִיעִית מִשְׁמְטָתוֹ
וְאַעֲגָנָה

מי המלין דעתך נטהה ^ט כה
הרצעים וכל הأهل דה'ינו כ-
הומו בעודתן צמיעדין צגירות
וליתנה למתני' מצמעה כי ד-
נתהרמלה הוא נתגרשה מצמעה
לזוס נטהה לה'יך העדיס
כלפי' צמה ניה נפקד
נטטה זכות קפיקה ולכך חי
כגען כמה יתנו לו זכות קפ-
ישלמו לו העדים שכן ^ט מפה
למתני' מהו למיימר דעתך ^ט כ-
ליtan צכתו ^ט ז' טהרה
תגננה היה וחס מטה יילצנה
^ט **מעידין** אלו באיש כ-
האל כמות (ועונה ^ט) דה' כ-
זהן מילו ^ט צוין כהאל כמות
וה'יכ מהלה לנעלה הוותן (^{ג'})
לנעלה גירצתני נהמנת ^{ה'יכ}
יהודית ניה בהארהיו ברכיב
בצה'ר יאלמי ^ט) ובימיה ידי' נ-
זכות ספיקה דקתי כה
למיימר צהוותן דמים יתנו
ויה'ו ה' נ' זכות ספיקה צהו
ה' נ' יכלמו וכל הأهل
דעתם ה' נ' הוותן דמים נ'
מי'ו חס ריתה רוחה למלך
ללמה זכות ספיקה קהמר
ס ול' מהיינן לה'ו כולי
טה דעתה ניה היה נפקד
מיה ימות מהל ותגזה הכל
ג' כל צוותה הניהו יתנו לו
ה פולע מיד עכזיו צהווומו
נתהרמלה למתני' ^{ה'ק}
טהרה תלואה זמפק צהס
צעלה זאמין ^{ב'ל} ה'ת זכות
זכות ספיקה צל צעל הומדין
מיין: רב נתן אמר באשה.
בצה'ר יאלמי ^ט) ובימיה ידי' נ-

וְכַלְבָּנָן וְכַמְתּוֹצָהָה נֶה
עִיסָּה הַלְּגָנוֹ הַכָּל נֶה נֶכְקֵי מְלוֹג סָלָה וְהַעֲיָפָה זָהָר נֶכְקֵי מְ
מְשֻׁלְמִין לִיכְוָלִין לוֹמֶר חָנוֹ נֶה הַעֲדָנוֹ הַלְּגָנוֹ עַל כַּתּוֹצָהָה
זֶה הַמְּרָכָז נֶה עַל נֶפֶי מָה זָהָן נֶכְקֵי הַצְּעָלָה עַד יְדִית הַ
לְּכָל זָהָב וְכָל רְכָב פְּפָה וְפְּלָרָה מְלָי וְכָהָבָה דְּקָהָמָל רְכָב
מְלָה הַיְלָה מְחִיאָה נֶה זָהָות מְפִיקָה הַלְּגָנוֹ נֶה הַ
יְהָה הַמְּרָכָז נֶכְקֵי הַצְּעָלָה וְתוֹ הַיְלָה דְּיִמְדָה נֶכְתָּבָה
דְּתָנִיא לְעוֹלָם אֵין מְשֻׁלְמִין מִמְּזֹן עַד
בְּמַעֲוֹת וְאֵין מְשֻׁלְמִין בְּמַכוֹת (ג) אֶבֶל
פְּלוֹנִי שְׁגִירָה אֶת אַשְׁתוֹ וְלֹא נָתַן
כַּמָּה אָדָם רֹצֶחֶת לִתְנַצֵּחַ בְּכַתּוֹבָתָה יְ
אָמַר רַב חַסְדָּא בְּבָבָל. רַב נָתַן בָּר הָוָה
שְׁגִירָה בָּעֵלה וָנָתַן לָהּ כְּתוֹבָתָה וְנָמָתָה
וּבְנִתְיָבוֹת הַמְשֻׁפְט ס"י לְחַ ס"ק ב
כִּכְמָה הַוָּא" לִיהְתָּא בְּתוֹס' ר"פ וְהָוָא
[ג] צ"ל בְּאִישָּׁה (כ"ה בְּתוֹס' ר"פ):
אות ו: [ג] שִׁיחָךְ לְעַיל קָודָם ד"ה
תְּאָא בְּתוֹס' ר"פ: ע [צ"ל בִּידָה]
אֶזְרָת גִּירְשָׁתִי א"ב (אוֹצֵר חַיִים):

כעולם מה מהלקיין הפלעון אין

וְמֵאַיִלָּהוּ דְּלֹא עָשָׂו מִזְבֵּחַ
וְכַנְּ אָמַר ר' נָאָמַר ר֔ב יְהֻדָּה
מְשֻלָּם לְפִי חֲלֻקָּה מֵאַיִלָּהוּ
אַיִלָּהוּ דְּהָאִי מְשֻלָּם
פָּלָגָה תְּנִינָה^ט מְשֻלָּם
בְּמֶלֶכְתָּה אֶלָּא כְּגֻון
דְּמְשֻלָּם פָּלָגָה דִּידְיה
אֵין עַד זָוָם מְשֻלָּם כְּ
אָמַר רַבָּא בָּא אָמַר עֲדוֹן
כְּמִינִיה^ט אַבְיוֹן שֶׁהָגִיד
אֶלָּא בָּא אָמַר הַעֲדָנוֹ וְהַ
דְּלָא כְּרָעָדָא כְּרָעָע^ט רַ
עַפְעַצְמוֹ אֶלָּא בְּבָאָמָן
פָּלוֹנִי וְחוֹיִיבָנוּ מִמְזֹן ס"ז
לֹא מֵצִי מְחִיבָה לִיה אַיִלָּה
מַתְנִי' יְמַעֵּידָן אָנוּ אַרְ
אַשְׁתָּוּ וְלֹא נָתַן לָהּ כְּרָעָ
וּבֵין לְמַחְרֵבָה סָופָו לִיתְנַ
כְּמָה אָדָם רֹזֶחֶת לִיתְנַ
נְתַאֲלִמָּה אוּ נְתַגְּרִשָּׁוּ
בָּעָלה: גַּמְ' כִּיצְדֵּ שְׁמַיִן
רַב נָתַן בֶּרֶךְ אֹוְשְׁעִיא^ט
פְּפָאָד בְּאָשָׁה וּבְכְתּוּבָה
בְּאַיִשׁ פָּלוֹנִי שֶׁהָוָא חַיִּ
מִנְתָּה לִיתְנַן לוּ מִכְאָן וְעַד
מִכְאָן וְעַד עַשְׂרֵ שָׁנִים
רֹזֶחֶת לִיתְנַן וַיְהִי בְּיַדְוָא
וְעַד ל' יוֹם בֵּין נָתְנָה
גַּמְ' אָמַר רַב יְהֻדָּה
אֶת חַבְירָוּ לְעַשְׂרֵ שָׁנִים
אֶת הַרְמָה

כָּלְצָתָן וְזֹהֵה קְדִין נִמְיָה חַסְכָּעָה
כֵּן מְלַצְעִין: כָּל כְּמִינִיה. צַמְמִיה וְכִי
יכּוֹן זֹהֵה לְמַזְוֵל צֹו וַיַּפְנֵל סְנַדוֹן
מְלַצְעִים: הַעֲדָנוֹ. הַנִּי וּפְלוֹנִי וְהַמִּרוֹ
הַנִּוּ מְוֹדָה: וְחוֹיִיבָנוּ מִמְזֹן. נְכָ"ד
שְׁהַזְוֹמָנוּ וְהַעֲמִידָנוּ סְנַדוֹן קְדִין עַל
הַזְוֹמָנוּ וּמַיְצָנוּ נְכָ"ד וּמִמְהֹות שְׁעַתָּה
מִמְמֹנְהָה הוּא גַּמְיָה וְלֹאֵין זֶה מְרַשְׁעָה הַתָּ
עַלְמָנוּ סְכָנָה הַרְצִיעָהוּ הַלְּחִיסָּה: כִּיּוֹן
דְּלַחְבְּרִיה לֹא מֵצִי מְחִיבָה לִיה. סְמִילָה
נְהַעַן עַל מְמִילָה: מַתְנִי' שְׁגִידְשָׁ
אֶת אַשְׁתָּוּ. צְפִינָה נִיּוֹס פְּלוֹנִי וְזֶ
הַוּמָר נְגַדְתִּי וְהַנִּי מַיִּיכְנֵה
כְּתוּכָה וּנְמַלְהָוּ זְוּמָמִין צְעַמָּנוּ שִׁיִּתְסָ
וְהַלְאָ בֵּין חִזְוּם בּוֹ. כְּלֹומֶל מַה יַּצְלָמוּ
הַלּוּ חַס תְּהִמָּלָל כָּל כְּכֹתֶזֶת וְהַלְאָ צְמָה
יִמּוֹת הָוָה יַגְרְצָנָה שִׁיּוֹס הָוָה מִמְלָאָן וּפְקוֹפָ
לִיתְנַן הָוָה כְּכֹתֶזֶת נְמַלְהָוּן צְלָה שִׁיּוֹ
מְפַקְדִּין הַוּמוֹת כָּלָס: אַוְמָדִין כִּמְהָ
אָדָם רֹזֶחֶת לִיתְנַן בְּכְתּוּבָה שְׁלָזָן.
מְמַפְקֵךְ צְלָה נְתַהְרְמָלָה הָוָה נְתַגְּרָצָה
יְטַלְנָה לְוָקָם וְהָס מַתָּה יַגְרְצָנָה צְעַלָּה
וַיַּפְקִיד מְעוֹתָיו צְנַתָּן וּצְגָמָה מְפָרָצָ
מַלְיָה קָה מַמִּיכְנֵה הָוָה תְּגָהָה לְמִתְנִי'
לִיתְנַן: גַּמְ' כִּיצְדֵּ שְׁמַיִן. כְּלֹומֶל
מַלְיָה קָה מַמִּיכְנֵה הָוָה לְמִיתָּבָדֵד לִפְטוֹל
מְצַנְתָּנוּ לְצָנִי לְדָלִיס כִּילָד הַלִּי יְסִ
לְהִיאָה וְלְהִיאָה זְכוֹת סְפָקָה צְכֹתֶזֶת וְ
הַיְהָ מַלְפָה צְלָה יִמּוֹת הָוָה יַגְרְצָנָה
תְּגָהָה הַתָּכָלָה וְזֹהֵה מַלְפָה צְלָה
תְּמִמוֹת צְמִיּוֹ יַגְרְצָנָה יְפָה כִּתְזַכְוֹת
מְכַת זְכוֹתָה צְסָוָה הַוְּכָל פִּילּוֹת הַקְּרָקָעָ
הַמִּיּוֹד לְכְתּוּבָה תְּמִימִיד וְלְהִיאָה
וְעוֹד צְסָוָה מְוֹמָזָק וּעֲוֹמֵד וְהַיְהָ מְמַמְּלָה
גּוֹצִינָה וְהָס כָּהּ לְמַכְוָר לְהַחָלָה וְזְכוֹת
סְפִיקָה וְזֹהֵה זְכוֹת סְפִיקָה צָלָנוּ נְמַכְלָ

מיוטר משלמה וליאתנו דמתני' מכם ע"מ זכמיין זכות ספיקה דקתיי כמה
חדר רואה ליתן מהס נתールמלה והה ליכת נמיימל מהותן דמייס יתנו
הזוממיין שהרי לה זכות ספיקה צהו להפקידו לה גות זכות ספיקו שהיו
מחייבין הותו לפועל מיד י"ח זומל דש"ק זמיין זכות ספיקה כמה
חדר רואה ליתן צנוגת הנחה אלה וחותו לה יצלו וכל השאל
ישלו כל השאל כי מפקידין הותו צעדיות הצלת הותן דמייס לה
היו מפקידין הותו שהרי גס עתה כהוזמו הס כייה רואה למיכלה
יתן לה הצעל ברכון צנוגת הנחה זו הוא לדמה זכות ספיקו קהמר
מתני' דלייטיימו וחותן דמייס יתנו העדים ולה מהיינן להו כולי
הה זיתנו כל הכתובה חז' מטוותה הנחתה דבמה לה כי נפקד
צעדיותן כל כך שהר עתה כהן זוממיין דמה ימות ממך ומגבה הכל
מי כי לה תמכרנה לו צנוגת הנחה הצלת הנחתו יתנו לו
כך כי מפקידין הותו מהס לה הוזמו כי פולע מיד עצוי שהוזמו
יאו זה זכות ספיקו כתהלה ואהס נתールמלה דמתני' ה"ק
הומדין כמה חדר רואה ליתן הכתובה זו שהייח תלואה זפק מהס
נתールמלה תגננה כי ותס מטה יילאה צעה זמיין צ"ד הות זכות
ספיקו יתנו לו: רב חפדא אמר בבעל. זכות ספיקו כל צעל הומדין
כמה חדר רואה ליתן צו וחותו יתנו הזוממיין: רב נתן אמר באשה.
זכות ספיקה הומדין וחותו לה יצלו (וכל השאל יצלו^ו) ומומל גדול
כהן הצלן: אמר רב פפא באשה. זמיין כלב נתן וכתובתה לה

(ב) נקמן ה... ו...
(ג) [כמוהו]
(ד) קמם. מנה
(ה) [לעיל ז:] ס...
(ו) נ...ק ה... ט]

הגהות וציוונים

[ג] ס"א ממון בידי ניהו געלים מי נילוֹן: [ד] בריה"ף כ"ה קושטא ובתוס' שאנץ' במאידר ובכת"י המובה. ד"ס בכתובתה, ועיין: ש"י בפי' השני: [ה] רשי"ע על הריה"ף וכ"ה בברטנורה נמצא: [ו] רשי"ל מ"ז (גilioן) הג"ר שמחה מדעסיאת תחפז אין למחוקו, וכן רשי"ע על הריה"ף ובכת"י ייטתא: [ז] יושב הוזם" מהחוק הבית פנהס, וכן ייטתא בתוס' רבינו פרץ' בתוס' שאנץ' וכת"י. דפו"י דוזמו, ולפנינו רשי"פ מהרש"ל דפו"ר, עיין דרישת חוו"מ סי' ח את ד שמקיים הגיר"ה הוזמו" וע"ע במאראה הэн: [ו] בדפו"י "דאלא עתיק דאיינו בן וביק כארה מיותר: [ט] יש צ"ל בו (באה"מ): יצד (مراה כהן, וכ"ה גilioן) ועיין בית פנהס

